

Psalmus

S
De aqua
culpe

tis in vitam eternam. flauit ergo spūs dei & fluxerūt aque
gfe in aiam. Scda est aqua culpe Apoca. xiiij. vbi agit de
aquis sup quas sedebat mlter fornicaria. Et iste aque sūt
turbulente **Diere. ij.** Quid tibi vis in via egypti vt bibas
aquā turbidā. via egypti est via sollicitudinis aqua turbī
da anxietas spaliū. Item est immūda quantū ad lasciu
am carnalē **Ero. iij.** Moyses virga sua aquam vertit in
sanguinē. Moyses xps. virga eius vindicta **Esaie. r.** Et
virga furoris mei q̄ cum tentat pcutit s̄ aqua in sanguinē
vertit cum aia carni p̄sentit **Ezech. xvij.** Audi te cōculca
ri in sanguine suo. Item est sterilis p̄ accidiā. **Reg. ij.**
Aque biericho steriles erant. Item frigida p̄ inuidie ma
licia charitat̄s extinctiā **Diere. vj.** Facta est mihi in mē
daciū aquarū infidelū. Aque infideles sunt inuidi falla
ces foueas & herbas occultātes. Item est cōgelata p̄ ob
stinationem **Ecdi. xliij.** Ventus aquilo sufflauit & p̄gela
uit cristallus ab aqua. Item est amara p̄ iram **Apoc. viij.**
Stella ardens in aquas cecidit & facte sunt amare quasi
absintū. Stella ardens est ira q̄ cum cadit in aqua ama
ritudinē generat. i. rōnem. Item est maledicta p̄ despera
tionem **Num. v.** Ingrediant̄ aque maledicte in ventres
tuos & vtero tuo intumescētē p̄putrescat semur tuū. Cē
ter ē p̄scia aque maledicte p̄corū sup̄bilitates animā de
sperare faciētes. ex hoc sequit̄ disruptio vteri q̄ significat
vehementiam doloris vermis interioris & consciam cor
rodētis & putredo femoris in quo signat̄ priuatio spei eo
q̄ in femore est vis generatiua. Item est mortua in infer
no p̄ pene elationem **Josue. iij.** Aque inferiores descēdit
in mare mortuū. i. peccatores in amaritudinē mortis eter
ne. de istis aquis pōt intelligi qd̄ hic d̄. qz sicut p̄ verbum
aque gfe fluunt in animā. ita aque culpe fluunt ab ania
antecedenter. Tercia est aqua miseriaz. **Ps.** Intrauert
aque vsq; ad aiam meam. & iste fluunt. qz sunt transeūde
Esa. xliij. Cum transieris p̄ aquas tecū ero: & hoc fit mul
tipliciter. Primo calcando p̄ fidem quēadmodum de pe
tro legit **Matth. xiiij.** Item transuadando p̄ fortitudinez
quemadmodū legit. **Reg. xix.** Vbi d̄ q̄ semei cū mil
le viris de beniamin irrupentes Jordanem qd̄ sit p̄ for
titudinem ante regem. s. xpm transierunt vada miseriaz
p̄sentium. Item natando q̄ sit p̄ prudentiam: qui em̄ na
tare vult necesse est q̄ habeat natādī prudētiam. & hoc si
gnatū est **Act. xxij.** vbi d̄ **Or.** centurio iussit eos qui pos
sunt natate mittere se in mare. Item nauigando qd̄ sit p̄
pniam. nauis p̄na est **Ecdi. xiiij.** Transeuntes p̄ mare p̄
ratem liberati sunt. Item aquas diuidendo p̄ virgam di
uine iusticie **Ero. xiiij.** Item saltādo in baculo diuini ad
iutorū p̄ cōtemplationem que signat̄ **Gen. xxxij.** vbi dixit
Jacob in baculo meo transiui iordanem istū Jacob con
templatiuus est qui iordanem miseriarū p̄sentium debet
transire: & apodiando in baculo diuini adiutorū.

S
De aqua
miserie.

Qui annūciat verbum suum iacob: iusti cias et iudicia sua israel.

Annūciat verbum suū iacob .i. nouo pplo suo xpianoū
qui significat̄ p̄ iacob tanq̄ luctās p̄tra tentatōes vicioz
(& annūciat iusti. & iudicia sua) .i. iusta iudicia sua israel.
idem significat̄ p̄ israhel & p̄ iacob scz pplm fidelium cui
enūciat iusta iudicia sua. s. q̄ nō tm̄ iusti imo & iusti pa
tiant̄ hic p̄ iusto iudicio dei: qd̄ iudiciū sicut ait petrus
ināpit a domo dei in p̄nti. i. a fidelibus. Solus em̄ xps q̄
nō rapuit soluit in quo princeps mūdi nil inuenit & si ini
tium est a nobis quis finis erit eozū qui nō credūt in euā
gelio. Et si iustus vix saluabit̄ impius & peccator vbi pa
rebit: & hoc iudiciū dei. s. q̄ patiunt̄ iusti & iniusti p̄ suo
merito: & quō iusti nō suis meritis s̄ gfa dei liberant̄. Nō
em̄ genti nūciāuit deus s̄ soli isrl. i. nouo pplo in q̄ sunt et
gentes. vñ addit.

Non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis.

Non fecit iam em̄ gentes que absise de oleastro inser
re sunt bone oliue nō debent dici gentes sed vnus pplus
in xpo. Non fecit ergo taliter omni nationi sicut pplo xpi

ano cui bñficia excellentiora p̄statuit. **Un̄ ad Rom.** Quō
etiā cum illo nō nobis oia donauit. Vel ad israhel p̄ iacob
& isrl̄ iudeos accepit: quibus p̄ teipm̄ xps verbum suū an
nūciāuit & iudicia sua manifestauit qd̄ nō fecit alijs. vñ
addit (Non fecit taliter oia na. & iu. sua nō ma. eis) qz p̄ se
nō p̄dicauit alijs nationi vel genti. Juxta illud nō sum mis
sus nisi ad oues que perierāt domus isrl̄: s̄ respuerūt eius
verbū. ideo d̄ eis **Aufere** a vobis regnū & dabit̄ facien
ti fructus eius. Vide ordinē qui est in p̄dictis q̄tuor psal
mis laudū dei. Primus em̄ de p̄ceptis diuini p̄coniū egit.
Secdo de pueritate mūdi fugiēda. Tercio de p̄gregatiōe
ecclesie. Quarto iam collecte in pace laudes impat. tres
alios psalmos laudis subiūgens vt in hoc ope gfa trini
tatis eluceat.

Psalmus CXLVIII

I Audate dominum de celis: lauda te cum in excelsis.

Laudate dñm Titulus alla **Aggei & Zacha
rie. Aggeus & Zacharias** qui in babylonica captiuitate p̄
dixerūt liberationē terrene birlm multū nos erigūt ad fu
turam liberationē siue libertatem quā sub illa actuali in
tel. exerūt: & p̄pterea dñm laudauerūt vt nos exemplo eo
rum hac babylone p̄tempta hic laudem incipiamus quā
in eternū solucimus. **Un̄ hic** p̄pha p̄ paucozū cōmemora
tionē vniuersam creaturā bozaf̄ laudare deū: oia em̄ lau
dant deum vel in se vel in alijs. Sunt em̄ quedam q̄ ha
bent spm̄ laudādī deum & laudāt in illo affectu quo illis
placet deus: quedam vō nō habēt intellectum s̄ qz bona
sunt in ordine suo ab ipsis accipit̄ laus dei: qz de illis na
scit̄ in nobis laus dei ad quā hic nos monet. p̄pha. ideo ti
tulus p̄tinet noia eozū. & est sensus. Titulus ē alla. i. laus
dei. **Aggei & Zacharie. i.** p̄ futura liberatiōe p̄ qua p̄dicti
p̄phe laudauerūt. Intentio monet ad laudem. Modus
bip̄tius est p̄. Primo celestia bozaf̄ ad laudes. Secdo
terrestria ibi. **Laudate dñm de terra.** & p̄grue primum de
celis laudat̄ deus postea de terra: sicut ergo aliquibus bo
na opantibus applaudētes dicimus agite. ita p̄pha ange
lis deum laudātibus cōgratulus ait. **O vos angeli** qui
estis de celis (laudate dñm) nō p̄cipit̄ vel admonet ange
los hoc facere: s̄ adiūgit p̄gratulationem suam eis hoc fa
cientibus. Ibi enumerant̄ illi quos decet laudare deum
sub noie celozū angelozū virtutū solis & lune stellarum &
luminis. Primo em̄ laudantes deū ordinate sunt celi cō
uerlatōe **Pbil. iij.** Conuersio n̄ra in celis est. Item affe
ctiōe **Col. iij.** Que sursum sunt sapite. Itē charitatis am
plitudine oēs amplectēdo sicut spera sup̄ior p̄tinet inferi
ores que mouent̄ motu p̄trario **Matth. j.** Diligite inimi
cos vros. Item maiora bona & meliora abscondēdo sicut
celum **Esa. xxxij.** Et erit quasi qui abscondit se a vento & ce
lat se a tempestate. i. a detractōe. Item iussa dñi nūciādo
Diere. ij. Quecūq; mandauero tibi loqueris ad eos. Itē
dño assistēdo **Diere. xv.** Coram facie mea stabis. Itē de
bent esse angeli inferioribus ministrādo: sicut xps qui ve
nit ministrare & non ministrari **Joh. xij.** Qui mihi mini
strat me sequat̄. Itē faciles ad bonū & difficiles ad malū
Imo impossibiles p̄ gratiam p̄firmati. Item sollicitē in
feriores custodiēdo. **ps.** Angelis suis mādaui de te. Itē
dñm ardentē diligēdo. **Ps.** Qui facis angelos tuos fla
mam ignis. Item laudātes deum debēt esse virtutes pu
gnaudo p̄ eo **Joh. xxvj.** Nunquid est numerus militum
eius. Item dyaboli potētiam refrenando **Joh. xl.** Liga
bis eum ancilis eius. Item malos puniendo & bonos re
munerādo **Diere. ij.** Item mirabilia faciēdo q̄ non sunt
p̄tra cursum nature s̄ p̄tra p̄suetudinē. Item laudantes
deū debēt esse sol charitatis ardore **Ecdi. xliij.** Custodiens
formacem. In opibus ardoris sol equē calidus est sicut a
p̄ncipio. Item lumine doctrine **Ecdi. i.** Quasi sol sic ille
refulget in tēplo dñi. Item alijs coopando sicut sol **Gal.
v.** Alter alterius t̄c. Itē debent esse vt luna q̄ est fons hu
moris pietate **Diere. ix.** Quis dabit capiti meo aquā Itē
docilitate. Luno em̄ recipit lumen a sole **Prouer. iij.** Da

Ps. c. lviij.

Laudātes
deū ordina
te q̄r assi
milar de
bent celis so
li lune stel
lis & lumi.

sapientiam occasionem et addet ei sapientiam. Item tractabili-
tate. qz luna modo est cornuta modo plena. iij. Regum
vii. Salomon fudit vasa templi in terra argillosa. et dñs
formavit adam de limo terre. Item debent esse stelle per
constantiā Eccl. x. Locum tuū ne dimiseris. Item alijs ex
emplū p̄bendo. qz stelle illumināt noctem Pbil. ij. Inter
quos lucetis tanq̄ luminaria in caliginoso loco. Itē no-
mina in feriozū nō naturā habēdo. quedā em̄ stellavocaf
venus quedā mars et b̄mōi. quozū tñ naturā nō habent.
Ita nihil terrenū debent habere s̄ totum sp̄iale. Itē de-
bent esse lumen tenebras erroris a se et ab alijs expellēdo
Abac. Ante faciem eius ibit mors. p̄ facie eius intel-
ligunt boni ante q̄s debet fugere pecc̄m. Itēz auis ad can-
tandū inuitādo et boies ad opandū. Ps. Erubet homo ad
opus suū. Item feras fugando. i. feroces. Ps. In cubili-
bus suis colligabunt. dicat ergo (laudate dñm) celi ange-
li virtutes et. angeli dicunt laudare deū (de celis). i. q̄ sūt
in celis (laudate eū in ex.). i. vos qui estis in celis qui estis
in excelsis ordinibus p̄stituti laudate dñm.

**Laudate eum omnes angeli eius: lauda-
te eum omnes virtutes eius.**

Laudate eū oēs an. eius) oēs angeli eius dicit qui sunt
in tribus hierarchijs et nouē ordinibus (lauda. eū oēs vir-
tu. eius) ad laudē dei inuitat sp̄aliter ordovirtutū. quia p̄
angelos illius ordinis sunt effect⁹ mirabiles in admira-
tionē diuine p̄tatis boies inducētes.

**Laudate eum sol et luna: laudate eū om-
nes stelle et lumen.**

Laudate eū sol et luna et. boiū oim seruitiū laus dei ē
grandē honorē habes ista humana sol et luna stelle et celi
p̄ te currūt. p̄ te seruiūt. h̄ autē insensibilia q̄ hic numerat
laudare deū dicunt. sicut dicit Hiero. qz a suo officio et ser-
uitio nō recedūt.

**Laudate eū celi celoz et aque oēs que su-
per celos sunt: laudent nomen domini.**

Laudate eū celi celoz) Celi empyreū inuitat ad laudē
qd̄ in plurali ponit p̄pter diuersas māssiones electoz Job
xiiij. In domo p̄ris mei mā. mul. sunt. Est ergo sensus qz
celū empyreū qd̄ dicitur celū celoz p̄ p̄tentiā. qz est sup̄ alios
celos (et aq̄ q̄ sup̄ ce. sūt). i. celū cristallinū qd̄ dicitur aq̄z. p̄
diaphanitatē et similitudinē aque sic empyreū dicitur ignē a cla-
ritate qd̄ laudant deū: sicut eo mō quo dictum est et quasi
quis quereret quid eis p̄tulit deus vt laudēt subdit.

**Quia ipse dixit et facta sunt: ipse manda-
uit et creata sunt.**

Quia ipse dixit et facta sunt. i. p̄duxit verbū p̄ qd̄ facta
sunt oia. qz verbū p̄ dicere p̄ducit a p̄e et facta sunt p̄tra
eos q̄ dicunt mūdū deo coeternū (ipse man.) verbo suo (et
creata sunt) p̄uis dixit facta postea creata. facere em̄ nos
possumus s̄ nō creare. qz solus deus creat.

**Statuit ea in seculum et in seculum secu-
li: preceptum posuit et non preteribit.**

Statuit. i. p̄dicta celestia in eternū et in seculū seculi. i.
sp̄ duratura s̄ si aliq̄n dicat scriptura erit celū nouū et ter-
ra noua s̄ erit a deo qui idē celū et eandē terraz statuat in
seculū seculi sic erūt etiā boies in corpe renouati in eternū
p̄mansuri (p̄ceptū po.). i. legem et p̄ditionē vt laudent eū
oia in se vel in alijs.

**Laudate dominum de terra: dracones
et omnes abyssi.**

Laudate dñm de terra draco. hoc est. Scda ps in qua
enumeratis celestibus descendit ad terrestria. cōuersus er-
go ad illa tanq̄ exhortās nos vt eozū p̄sideratōne laude-
mus deū: dicit. Vos qui estis de terra (lau. dñm) p̄mo
dracones q̄ sunt aialia in speluncis aquaticis p̄pter eozū
ignē cōplexionem: habitātia oim aiantium terrestriū ma-
xima. Cū Ben. j. vbi habemus Produxit deus cete gran-
dia. in hebreo habet dracones magnos. boiū abus est

elephas. diruptus ē ergo sensus qz dracones laudāt deū:
qz in intellecta eozū magitudine et quō in aera p̄ p̄nas le-
uant mirabilia dei. boiū furā aquis temperātis in draco-
ne cognoscētes deū laudamus (et oēs aby.) noie abyssi p̄
funditates aquarū maria aer nebulosus et filia intelligūt
sicut nubes venti tempestates pluuie et oruscātōes toni-
trua grādo nix et generalr quicqd̄ de humido et caliginoso
aere vult de⁹ fieri sup̄ terrā: et totū terre noie appellauit et
lz h̄ oia turbata sunt h̄nt tñ locū et ordinē suū et ad decorē
vniuersi p̄tinēt. et sic laudāt deū. i. nos eozū p̄sideratōne.

**Ignis grando nix glacies spiritus pro-
cellarum: que faciunt verbum eius.**

Ignis grādo) sicut expositū est. sp̄s autē p̄cellarū sunt
venti faciētes p̄cellas in mari (q̄ fa. ver. eius) h̄ id dicit:
qz aliqui dixerūt deū regere sup̄iora tñ. inferiora s̄o casib⁹
duci: id dicit qz faciūt verbū eius. i. ei obediūt ad nutū.

**Montes et omnes colles: ligna fructife-
ra et omnes cedri:**

Montes et oēs colles) hoc clarū est ad lram.

**Bestie et vniuersa pecora: serpentes et
volucres pennate.**

Bestie) maiores (et vniuersa pecora) minores (serpen-
tes et volucres pennate) patet.

**Reges terre et omnes populi: principes
et omnes iudices terre.**

Reges terre) tanq̄ maiores (et oēs ppli) regibus subie-
cti (p̄ncipes) qui dñant sub regibus (et iudices) a regib⁹
et p̄ncipibus instituti ad causas determinādas.

**Iuvenes et virgines senes et iuniorib⁹ lau-
det nomen dñi: qz exaltatū ē nomen ei⁹ solius**

Iuvenes et vir.) i. ois etas et sexus (qz ex. est no. ei⁹ so.)
qz illi oē genu flectit celestium terrestriū et infernoz oia illū
p̄sentent oim pulcritudo vox eozū est. Itē dicit Aug. Atten-
de celū pulchrū est. attēde terrā pulchra est. ipse fecit ipse
regit: ipse nutu gubernat. cū vides h̄ et gaudes attolle-
ris in artificē et inuisibilia eius p̄ ea que facta sunt intelle-
cta conspexeris.

**Confessio eius super celum et terram: et
exaltabit cornu populi sui.**

Confessio eius sup̄ celū et ter.) ac si dicat laus ei fiat ab
habitātib⁹ in celo et in terra. qz p̄ ipm facta sunt oia (et
exal. cor.) i. exaltabit (cornu) dignitatē vicz virtutē et p̄tā-
tem (ppli sui) i. fidelis qui hic humiliaē et affligit et p̄secu-
tiones parit. h̄mōi em̄ ppli exaltabit virtus et p̄tās in die
iudicij vbi ois gloria eius manifestabit dico exaltabit cor-
nu ppli sui vñ modo sit.

**Hymnus omnibus sanctis eius: filijs is-
rael populo appropinquanti sibi.**

Hymnus oibus san. eius) i. sc̄ti eius laudēt deū p̄ oib⁹
bñficijs suis adiecit (filijs isrl) vt oñdat q̄bus sc̄tis hym-
nus iste p̄stet. i. filijs isrl qui p̄ fidē vidēt deū et mādatorū
obediētia sibi appropinquat: vñ subdet (pplō appropin-
sibi) longe em̄ a deo sunt qui iussa eius nō implent. supra.
Longe a peccatōibus salus. Est autē hymnus laus dei cū cā-
tico. hunc ergo mō dicant sancti eternū postea bymnum
eū dño accepturi qui tam mirāda creauit.

**Cantate domino canticum nouum:
laus eius in ecclesia sanctorum.**

Cantate do. can. no.) Titulus vtrū. Dic. ip̄ha
p̄ oēs creaturas ad laudādū deū creatorē suū excitatas
nūc sp̄ali⁹ inuitat pplm isrl ad nouū cāticū p̄ renouatōe si-
bi facta q̄ ē mirabilior opatio dei. i. sc̄tificatio isrl q̄ d̄ vete-
ri facta ē noua. Intētio monet ad laudē. Mod⁹ v̄p̄tit⁹ ē
ps. P̄mo monet laudare regē. qz eis beniuol⁹ et bñfici⁹ ē
sc̄do agit de gaudijs et p̄tate sc̄toz: ibi (exul.) ait q̄ (cā. to.)

Marginal notes in a smaller script, likely a commentary or gloss, running vertically down the left side of the page.

Small numbers (8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) placed in the right margin, possibly indicating line numbers or section markers.

Ps. clix